

„Un popor care nu își cunoaște  
istoria e ca un copil care nu  
își cunoaște părinții.”

Nicolae Iorga

# ISTORIE

*Proiect didactic*

*Clasa a IV -a*

# PROIECT DIDACTIC

**Clasa:** a IV-a B

**Scoala Gimnazială Filiași**

**Cadru didactic, Hantea Anela**

**Aria curriculară:** Om și societate

**Disciplina:** Istorie

**Unitatea de învățare:** Epoci istorice. Evenimente, personalități, locuri istorice.

**Subiectul lectiei:** *Ștefan cel Mare -- Domn al Moldovei*

**Tipul lecției:** predare /învățare

**Forma de realizare:** activitate integrată

**Discipline implicate în lecție:** Istorie

Limba și literatura română

Matematică



## **COMPETENȚE GENERALE :**

1. Localizarea în timp și în spațiu a evenimentelor istorice studiate
2. Explorarea surselor relevante pentru a înțelege fapte și evenimente din trecut și din prezent
3. Utilizarea termenilor istorici în diferite situații de comunicare
4. Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți

## **COMPETENȚE SPECIFICE INTEGRATE:**

### **1. ISTORIE**

- 1.2. Localizarea în spațiu a evenimentelor istorice.
- 2.2. Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut.
- 3.2. Utilizarea corectă a termenilor istorici accesibili în situații de comunicare orală și scrisă.
- 4.1. Determinarea semnificației unor evenimente din trecut și din prezent.

### **2. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

- 2.4. Inițierea și menținerea unei interacțiuni în vederea rezolvării de probleme individuale sau de grup
- 3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la mesajul citit

### **3. Matematică**

- 2.5. Efectuarea de înmulțiri de numere în centrul 0 - 1 000 000 când factorii au cel mult trei cifre și de împărțiri la numere de o cifră sau două cifre

## OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul lecției elevul va fi capabil ....

- O.1 - să argumenteze importanța personalității lui Ștefan cel Mare în istoria spațiului românesc;
- O.2 - să stabilească calitățile fizice și morale ale marelui domnitor;
- O.3- să prezinte monumente, din istoria locală, construite în vremea lui Ștefan cel Mare.
- O.4- să ordoneze crescător datele celor mai importante bătălii ale lui Ștefan Cel Mare,
- O.5- să descopere datele istorice , calculând exercițiile cu mai multe operații.
- O6 - să colaboreze în cadrul grupului la realizarea sarcinilor comune;

## Strategii didactice:

- **Metode și procedee:** conversația euristică, exercițiul, explicația, observația, jocul didactic , povestirea.
- **Resurse materiale:** manual, laptop, videoproiector, material PowerPoint „Ștefan cel Mare ”, hartă, planșe, fișe de lucru, ilustrații.

-**Forme de organizare:** frontal, individual, pe grupe

**Resurse temporale:** 45 minute

**Resurse umane:** 26 elevi

**Forme și tehnici de evaluare:** aprecieri verbale, autoevaluarea, evaluare reciprocă, observarea sistematică

## Bibliografie:

- M. E. C. , *Curriculum Național, Programa școlară pentru Istorie*, clasa a-IV-a, București.
- Cleopatra Mihăilescu, Tudora Pițilă, *Istorie-manual pentru clasa a IV-a*, Ed. Art Klett, 2021.
- Alexandrescu, Gheorghe; Voinescu, Vasile; Popa, Ion; Napruiu, Maria (1999) „*Metodica predării istoriei în învățământul preuniversitar*” , Editura Gheorghe Alexandru, Craiova:
- C.C.Giurescu, D.G.Giurescu, „*Istoria românilor*”, Editura „Albatros”, București, 1974
- Iorga Nicolae, „*Istoria lui Ștefan cel Mare*”, Editura „Militară”, București, 1985

# Desfășurarea lecției

| Etapele lecției                                | Conținutul științific  | Activitatea elevilor   | Metode și procedee   | Forme de organizare | Evaluare                         |
|--|--|--|--|---------------------|----------------------------------|
| <b>1.Moment organizatoric</b>                  | Se va crea atmosfera prielnică bunei desfășurări a lecției.  | Elevii pregătesc manualele și caietele, eliminând alte preocupări. | Conversația  | Frontal             | Observarea sistematică           |
| <b>2. Verificarea cunoștințelor anterioare</b> | -Verificarea lecției anterioare prin întrebări.  | Răspund la întrebări   | Conversația  | Frontal             | Aprecierea orală a răspunsurilor |
| <b>3.Captarea atenției</b>                     | Voi afișa pe tablă trei imagini cu personalități istorice. Personalitățile sunt: Mircea cel Bătrân, Vlad Tepeș și Ștefan cel Mare.<br>Elevii vor trebui să identifice portretul lui Ștefan cel Mare, având în vedere că în orele trecute s-au studiat la clasa personalitățile: Mircea cel Bătrân și Vlad Tepeș. | Răspund solicitărilor  | Conversația<br>Prezentare-Video<br>proiector<br>exercitiul<br>prin descoperire | Frontal             | Observarea sistematică           |
| <b>4.Anunțarea temei și obiectivelor</b>       | -Astăzi vom studia împreună lecția „ <i>Ștefan cel Mare – domn al Moldovei</i> ”<br>Notez titlul lecției pe tablă.<br>Informează elevii că în această lecție vom vorbi despre o altă mare personalitate care a condus destinele Moldovei timp de 47 de ani, Ștefan cel Mare.<br>În această oră vom afla despre:  | Scriu titlul lecției în caiete.                                    | Explicația   |                     | Observarea sistematică           |

|   |   |   |  |                |                                       |
|---|---|---|--|----------------|---------------------------------------|
| <p><b>5. Dirijarea învățării</b></p>                      | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Începutul domniei;</li> <li>2. Organizarea țării;</li> <li>3. Luptele pentru apărarea țării;</li> <li>4. Sfârșitul și importanța domniei lui Ștefan</li> </ol> <p>Comunic elevilor că Ștefan a găsit o Moldovă sărăcită, o Moldovă ce plătea tribut turcilor iar polonezii și maghiarii se amestecau în treburile interne. Din anul 1457, când a urcat pe tron și până în 1504, anul morții sale, timp de 47 de ani Ștefan a luptat pentru bunăstarea țării sale și pentru libertatea ei.</p> <p>Prezint materialul PowerPoint „Ștefan Cel Mare ”.</p> <p>-Conversatie pe baza prezentării lecției.</p> <p>Le voi împărti elevilor câte o fisă cu schema lectiei(pe care o vor atasa in caietul de clasa). Voi selecta cate un elev pentru fiecare idee din schema lectiei, pe care o va rosti, apoi o vom discuta impreună. (Anexa1)</p> | <p>Ascultă /urmăresc cu atenție explicațiile</p> <p>Aascultă cu interes</p> | <p>Explicația</p> <p>prezentare PPT</p> <p>Conversatia</p> <p>Fisa cu schema lectiei</p> | <p>Frontal</p> | <p>Observare sistematică frontală</p> |
| <p><b>6.Obținerea performanței și a feedback-ului</b></p> | <p>M-am gândit să organizăm un concurs, intitulat “Urmasii lui Ștefan”.</p> <p>Fiecare echipă va avea de rezolvat diferite sarcini, pentru rezolvarea corecta a fiecăreia vor primi câte un punct .Sarcina se rezolvă în echipă.La sfârșit se va realiza un clasament în funcție de câte puncte adună fiecare echipă.</p> <p>Stabilirea celor patru echipe: (Anexele 2,3,4,5)</p> <p><b>I.ECHIPA BOIERILOR</b></p> <p>Grupați în tabel denumirile din lista : Voroneț,</p>  |   |  |                |                                       |

|  |   |   |  |               |   |
|--|---|---|--|---------------|---|
|  | <p>Neamț, Baia, Putna, Războieni, Vaslui, Codrii Cosminului</p> <p><b>II. ECHIPA STRĂJERILOR</b><br/>Ordonăți cronologic pe sabia domnitorului cele mai importante bătălii ale lui Ștefan Cel Mare.</p> <p><b>III. ECHIPA VAMEȘILOR</b><br/>Calculăm și aflăm:<br/>Ștefan cel Mare urcă pe tronul Moldovei în anul :<br/>(3x483+48:6)<br/>Pentru apararea țării Ștefan a purtat (4:2 x 18) războaie din care (170:2:5x2) a ieșit învingător.<br/>În (742+779-85:5) s-a așezat pentru totdeauna la Putna după o domnie glorioasă de peste (47x10:5:2) de ani.</p> <p><b>IV. ECHIPA RĂZEȘILOR</b><br/>Completează enunțurile, folosind cuvintele din paranteză:</p> <p>*Ștefan cel Mare a fost domn al ..... între anii .....</p> <p>*În timpul domniei s-a ocupat de consolidarea ..... a țării și de .....<br/>area.....<br/>Moldovei.</p> <p>*Cel mai aprig dușman al Moldovei era .....</p> <p>*La ....., Ștefan obține cea mai importantă ..... împotriva turcilor.</p> <p>*Pentru faptele sale, Biserica Ortodoxă l-a făcut .....</p> <p><b>(Moldovei, internă, independenței, sfânt, bătălie, Imperiul Otoman, 1457, 1504, Podu Înalt)</b></p> | <p>Răspund solicitărilor.</p> <p>Elevii rezolvă fișa de lucru</p> | <p>Fise de lucru</p> <p>Exercițiul</p> | <p>echipe</p> | <p>Observarea sistematică a elevilor privind capacitatea de exprimare</p> <p>Aprecierea orală a răspunsurilor</p> |
|--|---|---|--|---------------|---|

|                                  |  |   |                               |         |                  |
|----------------------------------|--|---|-------------------------------|---------|------------------|
| <b>7. Încheierea activității</b> | Se fac aprecieri asupra modului de desfășurare a activității.<br><br><u>Tema pentru acasă:</u><br>Se cere elevilor să caute informații și imagini despre una din mănăstirile sau bisericile ctitorite de Ștefan cel Mare și să realizeze o fișă de portofoliu cu titlul „ <i>L-am cunoscut pe Ștefan cel Mare</i> ”. | Notează tema. Sunt atenți la explicații | Conversația<br><br>Explicația | Frontal | Aprecierea orală |
|----------------------------------|--|---|-------------------------------|---------|------------------|

Anexa 2

## Echipa Vameșilor

### Calculăm și aflăm:

\*Stefan cel Mare urcă pe tronul Moldovei în  
anul :

$$(3 \times 483 + 48 : 6)$$

\*Pentru apărarea țării Ștefan a purtat  $(4:2 \times 18)$  \_\_\_\_\_  
războaie din care  $(170:2:5 \times 2)$  \_\_\_\_\_ a ieșit învingător.

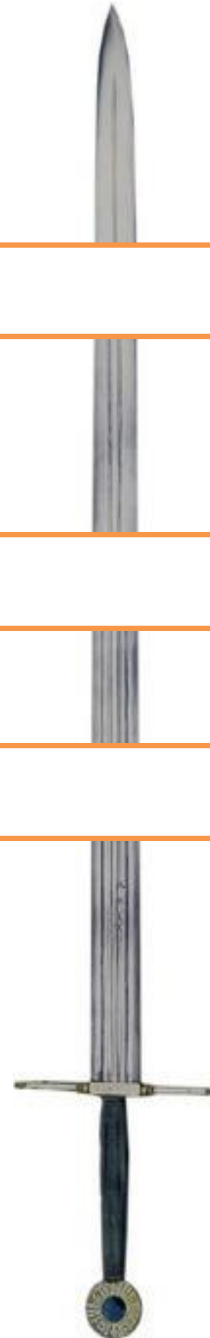
\*În  $(742 + 779 - 85:5)$  \_\_\_\_\_ s-a așezat pentru  
totdeauna la Putna după o domnie glorioasă de peste  
 $(47 \times 10:5:2)$  \_\_\_\_\_ de ani.



### Anexa 3

Ordonăți cronologic, pe  
sabia lui  
Ștefan Cel Mare,  
cele mai  
importante bătălii din  
timpul domniei lui.

## Echipa Străjerilor



**1475-  
Bătălia de la Podul Înalt  
-Vaslui**

**1476  
Bătălia de la Valea Albă**



**1467-Bătălia de la Baia**



## ECHIPA RĂZEȘILOR

**Completează enunțurile, folosind cuvintele din paranteză:**

\*Ștefan cel Mare a fost domn al ..... între anii .....

\* În timpul domniei s-a ocupat de consolidarea ..... a țării și de apărarea  
.....Moldovei.

\*Cel mai aprig dușman al Moldovei era ..... \*La ....., Ștefan obține  
cea mai importantă ..... împotriva turcilor.

\*Pentru faptele sale, Biserica Ortodoxă l-a făcut .....

**(Moldovei, internă, independenței, sfânt, biruință, Imperiul Otoman, 1457, 1504, Podu Înalt)**

Anexa 5

## **ECHIPA BOIERILOR**

Grupați în tabel denumirile din lista : Voroneț, Neamț, Baia, Putna, Războieni, Vaslui, Codrii Cosminului

| <b>CTITORII</b> | <b>LUPTE</b> |
|-----------------|--------------|
|                 |              |
|                 |              |
|                 |              |
|                 |              |

## Schema lecției

### Ștefan cel Mare (1457-1504)

- În anul 1457 a urcat pe tronul Moldovei, cu ajutorul lui Vlad Țepeș
- Personalitatea lui Ștefan cel Mare
- Mare comandant de oști
  - Bun gospodar
  - Bun diplomat, nu a avut niciodată doi dușmani în același timp.
- Organizarea țării
- Încurajarea dezvoltării economice (agricultura, comerțul, meșteșugurile).
  - Întărirea armatei și a cetăților.
  - Sprijinirea bisericii – a ctitorit 44 de biserici și mănăstiri, Voroneț, Putna, Neamț, Tazlău, Războieni.
- Luptele de apărare
- Lupta de la Baia -1467
  - Victoria de la Vaslui (Podu Înalt)-1475
  - Bătălia de la Războieni (Valea Albă)-1476
  - Victoria de la Codrii Cosminului-1497
- Importanța domniei
- Epocă de mare înflorire, de păstrare a independenței țării și de stăvilire a înaintării otomane spre centrul Europei.
  - Domnia lui a însemnat epoca de glorie a Moldovei.
  - În 1504, domnitorul s-a stins din viață, fiind înmormântat la mănăstirea Putna.

